

HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno autora : Milena Gutkaisová

Název práce : Odchod dětí z dětského domova

Oponent práce : PhDr. Jaroslav Sekot

Téma práce je aktuální. Je popsáno v řadě monografií i odborných časopisech. Cílem práce autorky je snaha o deskripci připravenosti svěřenců v dětských domovech na odchod z ústavní výchovy, přípravou způsobilosti k výkonu povolání, možnostmi uplatnění, uvědomování si odpovědnosti za svůj život po odchodu z ústavní výchovy. Dlužno konstatovat, že tyto otázky si kladli odborníci včetně pedagogů směrem k efektivitě ústavní výchovy od začátku jejího vzniku. K tomu směřovaly i různé typy reform v náhradní rodinné výchově i náhradní výchově. Tedy dvojí směřování reform, které v historické genezi mělo své zastánce i odpůrce. Těmto diskuzím a snahám se nevyhnula Československá republika a po roce 1989 ani Česká republika.

Práce je rozčleněna na teoretickou a praktickou část. V teoretické části dochází ke zmatení pojmů mezi náhradní rodinnou výchovou, které je věnována převážný prostor této části a mezi náhradní výchovou, které je věnováno minimum prostoru. To se týká i historie a aktuálních problémů náhradní výchovy, kde je uveden v literatuře pouze jeden pramen, navíc z roku 2007. Vůbec není uvedena a popsána mezinárodní a národní organizace dětských domovů FICE a její podíl na současných reformách, včetně ČR (Standardy výchovy v DD, Kodex vychovatele v DD FICE aj.). Tato informace ji mohla vhodně nasměřovat ke stanovení hypotéz a vhodnému upřesnění metodiky výzkumu, kterou pro výše uvedená pochybení autorka nemohla vhodně využít. Navíc se ukazuje, že oba systémy (náhradní rodinné péče a náhradní výchovy) budou existovat dále a bude zapotřebí spíše jedné koordinace z hlediska státu (Ministerstvo pro rodinu).

Praktická část se zaměřuje na výzkum formou dotazníkového šetření a metodu rozhovoru. Je rozložena do dvou modulů -výzkum malé skupiny svěřenců v dětských domovech (12 chlapců a 13 dívek) ze 3 domovů v Severních Čechách a výzkum zaměřený na pedagogické pracovníky (7 žen a 3 muži) z 5 dětských domovů ze Severních a Východních Čech. Není zcela jasné, zda byl uskutečněn předvýzkum používaných metod (dotazník a strukturovaný rozhovor) a konzultován s odborníky z ústavů, aby se vyloučila případná sugestibilita otázek, jasnost, stručnost a obsažnost otázek. Autorka v úvodu praktické části sice poukazuje na malý počet respondentů a uvádí, že zjištěné skutečnosti nelze s jistotou považovat za objektivní, reprezentativní, přesto v generalizacích jednotlivých otázek, závěru i diskuzi se evidentně dopouští expertních postojů, které nejsou mnohdy pravdivé. Není uvedena metodika realizace rozhovorů, která mohla být korekcí závěrů z dotazníků. Výsledky z výzkumu jsou uvedeny v četnostech. Závažnějším nedostatkem je použití velmi omezeného počtu odborných zdrojů týkajících se náhradní výchovy včetně legislativy (1 zdroj, ostatní se týkají náhradní rodinné výchovy, která v práci nedomínuje).

Otázky :

- 1) Vysvětlíte pojmy náhradní výchova a náhradní rodinná výchova
- 2) Jaký status a význam má organizace FICE pro rozvoj náhradní výchovy, jakou roli má národní organizace FICE v ČR

Výsledné hodnocení:

Dobře

28.5. 2014

PhDr. Jaroslav Sekot, oponent